

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
ในเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
B	แทน	สัมประสิทธิ์การถดถอยปกติ
Beta	แทน	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
R	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (Coefficient of Regression)
R^2	แทน	ประสิทธิภาพในการพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปร
df	แทน	ค่าของขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
Adj R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Constant)
p-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
sig (2-tailed)	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) ที่ระดับ .05
X	แทน	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน
X ₁	แทน	ด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง)
X ₂	แทน	ด้านเศรษฐกิจ
X ₃	แทน	ด้านการเมืองการปกครอง
X ₄	แทน	ด้านสิ่งแวดล้อม
X ₅	แทน	ด้านอื่น ๆ (ความปลอดภัยและยาเสพติด)
X ₆	แทน	ด้านการรายงาน ติดตามประเมินผล
X ₇	แทน	ด้านการมีส่วนร่วม
X ₈	แทน	ด้านการจัดการ
Y	แทน	สภาพการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง
Y ₁	แทน	ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น
Y ₂	แทน	ด้านเศรษฐกิจสมดุล
Y ₃	แทน	ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็ง
Y ₄	แทน	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 2 ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 การพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง :
กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ในการเสริมสร้างการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ข้อเสนอแนะการเสริมสร้างการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนมีดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน
ดังตาราง 4.1 – 4.9

ตารางที่ 4.1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง)	4.03	0.83	มาก	1
2. ด้านเศรษฐกิจ	4.00	0.77	มาก	2
3. ด้านการเมืองการปกครอง	3.97	0.86	มาก	4
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.79	0.95	มาก	8
5. ด้านอื่น ๆ (ความปลอดภัยและยาเสพติด)	3.85	0.84	มาก	7
6. ด้านการรายงาน ติดตามประเมินผล	3.88	0.87	มาก	6
7. ด้านการมีส่วนร่วม	3.99	0.87	มาก	3
8. ด้านการจัดการ	3.94	0.86	มาก	5
รวมเฉลี่ย	3.93	0.86	มาก	

จากตาราง 4.1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง) ($\mu=4.03$) รองลงมา ด้านเศรษฐกิจ ($\mu=4.00$) ด้านการมีส่วนร่วม ($\mu=3.99$) ด้านการเมืองการปกครอง ($\mu=3.97$) ด้านการจัดการ ($\mu=3.94$) ด้านการรายงาน ติดตามประเมินผล ($\mu=3.88$) ด้านอื่น ๆ (ความปลอดภัยและยาเสพติด) ($\mu=3.85$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\mu=3.79$)

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง) เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง)	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. การเข้าร่วมการจัดประชุมเวทีชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน	3.97	0.75	มาก	5
2. มีการพูดคุยกันในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้าน	4.04	0.80	มาก	3
3. มีการแบ่งหน้าที่กันทำงานตามที่ได้ตกลงในเวทีชาวบ้าน	3.91	0.86	มาก	6
4. สมาชิกในครอบครัวท่านมีกิจกรรมร่วมกันสม่ำเสมอ	4.04	0.85	มาก	3
5. สมาชิกในครอบครัวทำงานอยู่ในพื้นที่เดียวกัน	4.06	0.87	มาก	2
6. การมีอาหารบริโภคเพียงพอในครัวเรือนตลอดทั้งปี	4.17	0.85	มาก	1
รวม	4.03	0.83	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง) โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีอาหารบริโภคเพียงพอในครัวเรือนตลอดทั้งปี ($\mu=4.17$) รองลงมา สมาชิกในครอบครัวทำงานอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ($\mu=4.06$) สมาชิกในครอบครัวท่านมีกิจกรรมร่วมกันสม่ำเสมอ และมีการพูดคุยกันในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้าน ($\mu=4.04$)

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านเศรษฐกิจ เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านเศรษฐกิจ	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. การเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ มีเงินฝากสะสม และลดการใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น	3.82	0.70	มาก	5
2. การมีงานทำประจำและมีรายได้ตลอดทั้งปี	4.01	0.76		4
3. หมู่บ้านมีเครือข่ายร้านค้าชุมชนที่ใช้ค้าขายกับชุมชนอื่น	4.06	0.80	มาก	2
4. หมู่บ้านเป็นหมู่บ้านแก้ไขปัญหาความยากจน	4.03	0.72	มาก	3
5. มีการปลูกผักสวนครัว เพื่ออุปโภค และค้าขาย	4.10	0.89	มาก	1
รวม	4.00	0.77	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านความเที่ยงธรรม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu= 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการปลูกผักสวนครัว เพื่ออุปโภค และค้าขาย ($\mu=4.10$) รองลงมา หมู่บ้านมีเครือข่ายร้านค้าชุมชนที่ใช้ค้าขายกับชุมชนอื่น ($\mu=4.06$) และหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านแก้ไขปัญหาความยากจน ($\mu=4.03$)

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการเมืองการปกครองเป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการเมืองการปกครอง	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. การมีส่วนร่วมได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านของท่าน	3.85	0.81	มาก	5
2. การมีส่วนร่วมในเวทีชาวบ้านสม่ำเสมอ	3.84	0.90	มาก	6
3. ผู้นำทางเวทีชาวบ้านไม่ใช่ผู้นำที่ทางราชการแต่งตั้งให้	3.86	0.77	มาก	4
4. คณะกรรมการในหมู่บ้านเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมารับทราบข้อมูล	4.05	0.83	มาก	2
5. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	4.18	0.96	มาก	1
6. คริวเรือนในหมู่บ้านได้รับข่าวสารทั่วไป และข่าวสารการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอ	4.04	0.92	มาก	3
รวม	3.97	0.86	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการเมืองการปกครองโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.18$) รองลงมา คณะกรรมการในหมู่บ้านเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมารับทราบข้อมูล ($\mu = 4.05$) และคริวเรือนในหมู่บ้านได้รับข่าวสารทั่วไป และข่าวสารการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.04$)

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. การที่สมาชิกในครอบครัวมีการอนุรักษ์ป่า และใช้ทรัพยากรจากป่าอย่างมีประสิทธิภาพ	4.06	0.94	มาก	1
2. ครอบครัวทำการเกษตร โดยใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักแทนการใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช	3.71	0.99	มาก	3
3. หมู่บ้านของมีการจัดระเบียบชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.69	0.93	มาก	4
4. สมาชิกในครอบครัวปลูกไม้ยืนต้น และไม้ผลหลากหลายชนิด	3.61	1.07	มาก	5
5. หมู่บ้านมีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	3.88	0.83	มาก	2
รวม	3.79	0.95	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การที่สมาชิกในครอบครัวมีการอนุรักษ์ป่า และใช้ทรัพยากรจากป่าอย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.06$) รองลงมา หมู่บ้านมีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ($\mu = 3.88$) และครอบครัวทำการเกษตร โดยใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักแทนการใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช ($\mu = 3.71$)

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน
ด้านอื่น ๆ (ความปลอดภัยและยาเสพติด) เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านอื่น ๆ (ความปลอดภัยและยาเสพติด)	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. คริวเรือนของท่านมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.88	0.81	มาก	2
2. หมู่บ้านของท่านปลอดภัยยาเสพติดให้โทษทุกชนิด	3.80	0.78	มาก	3
3. หมู่บ้านของท่านมีการจัดการกับปัญหาโรคเอดส์ได้	3.92	0.82	มาก	1
รวม	3.85	0.84	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนด้านอื่น ๆ (ความปลอดภัยและยาเสพติด) โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หมู่บ้านของท่านมีการจัดการกับปัญหาโรคเอดส์ได้ ($\mu=3.92$) รองลงมา คริวเรือนของท่านมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\mu=3.88$) และหมู่บ้านของท่านปลอดภัยยาเสพติดให้โทษทุกชนิด ($\mu=3.80$)

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการรายงาน ติดตามประเมินผล เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการรายงาน ติดตามประเมินผล	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. หมู่บ้านมีการรายงานและติดตามจากอำเภอทาง ด้านชุมชนเข้มแข็ง ตลอดอย่างสม่ำเสมอ	3.88	0.89	มาก	2
2. หมู่บ้านมีการติดตาม ประเมินผลทางด้านเศรษฐกิจ จากระดับจังหวัด อย่างสม่ำเสมอ	3.94	0.90	มาก	1
3. หมู่บ้านมีการติดตาม ประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม ยาเสพติดและความปลอดภัยจากทางส่วนราชการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.83	0.88	มาก	3
รวม	3.88	0.87	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการรายงาน ติดตามประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หมู่บ้านมีการติดตาม ประเมินผลทางด้านเศรษฐกิจจากระดับจังหวัด อย่างสม่ำเสมอ ($\mu=3.94$) รองลงมา หมู่บ้านมีการรายงานและติดตามจากอำเภอทางด้านชุมชนเข้มแข็ง ตลอดอย่างสม่ำเสมอ ($\mu=3.88$) และหมู่บ้านมีการติดตาม ประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม ยาเสพติดและความปลอดภัย จากทางส่วนราชการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\mu=3.83$)

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ครอบครัวได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน	4.03	0.86	มาก	2
2. การให้ความสำคัญในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์สุขของตนเอง	4.00	0.95	มาก	3
3. การช่วยสอดส่องดูแลความผิดปกติในหมู่บ้าน	4.20	0.77	มาก	1
4. การเข้าประชุม และมีส่วนร่วมสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมหมู่บ้านให้ปลอดภัยเสพติด	3.89	0.86	มาก	4
5. การร่วมสนับสนุนแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยแก้ไข้ปัญหาและพัฒนาหมู่บ้าน	3.85	0.92	มาก	5
รวม	3.99	0.87	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu= 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การช่วยสอดส่องดูแลความผิดปกติในหมู่บ้าน ($\mu=4.20$) รองลงมา ครอบครัวได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ($\mu=4.03$) และการให้ความสำคัญในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์สุขของตนเอง ($\mu=4.00$)

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการ เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการ	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. การเข้ารับการอบรมหรือไปศึกษาดูงานทันทีที่มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดขึ้น	3.98	0.86	มาก	2
2. การวางแผนและการทำงานในโครงการหมู่บ้านปลอดภัยเสพติด	4.09	0.86	มาก	1
3. การติดตามประเมินผลงานในโครงการหมู่บ้านปลอดภัยเสพติด	3.98	0.90	มาก	2
4. เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตจะแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหา	3.98	0.93	มาก	2
5. การหาทางป้องกัน และมีแนวทางแก้ปัญหาคือจะเกิดขึ้นกับสิ่งต่างๆ ที่ต้องทำ	3.81	0.83	มาก	6
6. ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเพราะมีการประชุมปรึกษาหารือ วางแผน กำหนดกิจกรรมและผู้ร่วมงานทุกคนมีความรับผิดชอบในงานที่ทำ	3.82	0.81	มาก	5
รวม	3.94	0.86	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การวางแผนและการทำงานในโครงการหมู่บ้านปลอดภัยเสพติด ($\mu = 4.09$) รองลงมา การเข้ารับการอบรมหรือไปศึกษาดูงานทันทีที่มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดขึ้น การติดตามประเมินผลงานในโครงการหมู่บ้านปลอดภัยเสพติด และเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตจะแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหา ($\mu=3.98$) และความสำเร็จที่เกิดขึ้นเพราะมีการประชุมปรึกษาหารือ วางแผน กำหนดกิจกรรมและผู้ร่วมงานทุกคนมีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ($\mu=3.82$)

ตอนที่ 2 ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
ในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
ในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม และรายด้าน

การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น	4.28	0.68	มาก	2
2. ด้านเศรษฐกิจสมดุล	4.23	0.69	มาก	3
3. ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็ง	4.39	0.85	มาก	1
4. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	4.13	0.80	มาก	4
รวม	4.26	0.76	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
ในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
($\mu = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็ง ($\mu = 4.39$) รองลงมา ด้านครอบครัวมีความ
อบอุ่น ($\mu = 4.28$) ด้านเศรษฐกิจสมดุล ($\mu = 4.23$) และด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
($\mu = 4.13$)

ตารางที่ 4.11

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น เป็นรายชื่อ

สภาพการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ครอบครัวท่านมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน และไม่สามารถประสานความเข้าใจกันได้	4.28	0.64	มาก	5
2. ท่านและสมาชิกในครอบครัวมีความสุข สบายปลอดภัย	4.19	0.60	มาก	8
3. ทุกคนในครอบครัวรับฟังความคิดเห็น และยอมรับเหตุผลซึ่งกันและกัน	4.31	0.66	มาก	3
4. ทุกคนในครอบครัวท่านรักและเคารพ เชื่อฟังท่านเป็นอย่างดี	4.20	0.75	มาก	7
5. ทุกคนในครอบครัวคอยดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความผูกพัน และเอื้ออาทรต่อกัน	4.31	0.74	มาก	3
6. ทุกคนในครอบครัวมีการปรึกษาหารือ เพื่อแก้ไขปัญหาในครอบครัว	4.37	0.73	มาก	1
7. ทุกคนในครอบครัวมีโอกาสอยู่พร้อม หน้ากัน ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน หรือในกรณีที่อยู่คนเดียวไม่สามารถอยู่ พร้อมหน้ากัน แต่มีการติดต่อสื่อสารกัน เช่น โทรศัพท์ จดหมาย อีเมลหรือการส่ง ข้อความต่าง ๆ	4.34	0.68	มาก	2
8. เมื่อเกิดปัญหาในครอบครัวคนใน ครอบครัวของท่านไม่หนีออกจากบ้าน	4.22	0.66	มาก	6
รวมเฉลี่ย	4.28	0.68	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทุกคนในครอบครัวมีการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาในครอบครัว ($\mu = 4.37$) รองลงมา ทุกคนในครอบครัวมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากัน ได้ทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน หรือในกรณีที่อยู่คนเดียวไม่สามารถอยู่พร้อมหน้ากัน แต่มีการติดต่อสื่อสารกัน เช่น โทรศัพท์ จดหมาย อีเมลหรือการส่งข้อความต่างๆ ($\mu = 4.34$) ทุกคนในครอบครัวรับฟังความคิดเห็นและยอมรับเหตุผลซึ่งกันและกัน และ ทุกคนในครอบครัวคอยดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อกัน ($\mu = 4.31$)

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจสมดุล เป็นรายข้อ

การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านเศรษฐกิจสมดุล	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือตนเองได้ และรู้สึกพึงพอใจกับสภาพที่ตนเองเป็นอยู่	4.31	0.60	มาก	3
2. ครอบครัวของมีการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินได้ไว้รับประทานในครอบครัว	4.23	0.57	มาก	5
3. ครอบครัวมีรายได้จากอาชีพเสริม เช่น การปลูกผัก เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา ฯลฯ	4.48	0.63	มาก	1
4. ในครอบครัวมีการเก็บออมเงินจากรายได้	4.33	0.60	มาก	2
5. ในครอบครัวมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายครัวเรือน	4.25	0.74	มาก	4
6. ครอบครัวมีการคำนึงถึงการประหยัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่จำเป็น การประหยัดพลังงาน ไฟฟ้า น้ำประปา	4.00	0.75	มาก	6

(ต่อ)

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านเศรษฐกิจสมดุล	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
7. มีการนำของเก่าหรือชำรุด มาซ่อมแซม เพื่อนำกลับมาใช้เพื่อแทนการซื้อใหม่	4.00	0.93	มาก	6
รวมเฉลี่ย	4.23	0.69	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจสมดุล โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครอบคลุมมีรายได้จากอาชีพเสริม เช่น การปลูกผัก เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา ฯลฯ ($\mu=4.48$) รองลงมา ในครอบครัวยังมีการเก็บออมเงินจากรายได้ ($\mu=4.33$) และสมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือตนเองได้ และรู้สึกพึงพอใจกับสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ ($\mu=4.31$)

ตารางที่ 4.13

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็ง เป็นรายข้อ

การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็ง	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ครอบครัวยังไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะ วิกฤติทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและ ทางอ้อม	4.46	0.64	มาก	2
2. ทราบว่าการรวมกลุ่มเพื่อช่วยกันแก้ปัญหา จะทำให้ตนเองและชุมชนสามารถ พึ่งตนเองได้และนำความสุขมาสู่ทุกคน	4.46	0.71	มาก	2

(ต่อ)

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

สภาพการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็ง	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
3. ทำตามคำแนะนำจากราชการหรือเอกชน ในการช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาหมู่บ้าน	4.47	0.75	มาก	1
4. ส่งเสริมกลุ่มที่ทำประโยชน์แก่ชาวบ้าน และส่วนรวม	4.23	1.01	มาก	7
5. ภายในกลุ่มต่างๆ สมาชิกควรมีส่วนร่วม คิดและแก้ไขปัญหาเองด้วยการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน	4.26	0.99	มาก	6
6. ชุมชนควรมีการจัดบทบาทการทำงาน การแบ่งกลุ่มย่อยเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย อย่างมีส่วนร่วม	4.40	0.94	มาก	5
7. ในกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนควรมีการตั้ง คณะกรรมการชุมชนร่วมกับหน่วยงาน ในท้องถิ่น	4.45	0.92	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.39	0.85	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทำตามคำแนะนำจากราชการหรือเอกชนในการช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาหมู่บ้าน ($\mu = 4.47$) รองลงมา ครอบครัวไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม และทราบว่ากรรวมกลุ่มเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาจะทำให้ตนเองและชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้และนำความสุขมาสู่ทุกคน ($\mu = 4.46$) และในกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนควรมีการตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น ($\mu = 4.45$)

ตารางที่ 4.14

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เป็นรายชื่อ

การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1. ทุกคนควรช่วยกันใช้วัสดุที่ทำมาจาก ธรรมชาติแทนการใช้ถุงพลาสติก และโฟม	4.23	0.69	มาก	3
2. มีการแยกขยะและนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี	3.92	0.90	มาก	8
3. มีการว่ากล่าวตักเตือนผู้ที่ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงบนถนน แม่น้ำ ลำคลอง	4.02	1.09	มาก	6
4. สมาชิกในครอบครัวช่วยลดปริมาณการ ใช้ขยะ เช่น การนำกลับมาซ่อมแซม การนำกลับมาใช้ใหม่ ใช้ประโยชน์จาก สิ่งของที่ใช้แล้ว	4.02	0.90	มาก	6
5. สมาชิกในครอบครัวไม่เผาขยะหรือสิ่ง ปฏิกูลให้เกิดควันก่อความรำคาญต่อคน ในชุมชน	4.16	0.84	มาก	4
6. สมาชิกในครอบครัวใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างประหยัด เช่น ประหยัด ไฟฟ้าและน้ำประปา ไม่เปิดทิ้งไว้ โดยไม่จำเป็น	4.24	0.62	มาก	2
7. สนับสนุนช่วยขุดลอกคูคลอง กำจัด วัชพืช ปลูกดอกไม้ ต้นไม้ใหญ่เพื่อความ สวยงามให้ร่มเงาบริเวณหน้าบ้านและ ตามถนนหนทาง	4.16	0.80	มาก	4

(ต่อ)

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	μ	σ	แปลผล	อันดับที่
8. สมาชิกในครอบครัวช่วยกันจัดบ้านเรือน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยถูก สุขลักษณะ	4.31	0.57	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.13	0.80	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu= 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สมาชิกในครอบครัวช่วยกันจัดบ้านเรือนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยถูกสุขลักษณะ ($\mu=4.31$) รองลงมา สมาชิกในครอบครัวใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด เช่น ประหยัดไฟฟ้าและน้ำประปาไม่เปิดทิ้งไว้โดยไม่จำเป็น ($\mu=4.24$) และทุกคนควรช่วยกันใช้วัสดุที่ทำมาจากธรรมชาติแทนการใช้ถุงพลาสติกและโฟม ($\mu=4.23$)

ตอนที่ 3 ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน
พึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.15

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชน
พึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y
X	0.618(**)	0.643(**)	0.574(**)	0.662(**)	0.695(**)
X ₂	0.689(**)	0.720(**)	0.575(**)	0.597(**)	0.714(**)
X ₃	0.701(**)	0.658(**)	0.483(**)	0.607(**)	0.693(**)
X ₄	0.659(**)	0.695(**)	0.563(**)	0.629(**)	0.681(**)
X ₅	0.532(**)	0.606(**)	0.490(**)	0.594(**)	0.580(**)
X ₆	0.544(**)	0.618(**)	0.489(**)	0.570(**)	0.585(**)
X ₇	0.537(**)	0.611(**)	0.480(**)	0.565(**)	0.578(**)
X ₈	0.693(**)	0.660(**)	0.527(**)	0.625(**)	0.684(**)

หมายเหตุ. ** $P \leq .01$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลาง ($r=0.695$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถเรียงลำดับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันจากสูงไปสุดไปหาค่าสุดได้ดังนี้

ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลาง ($r=0.662$) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านเศรษฐกิจสมคูล มีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลาง ($r=0.643$) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น มีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลาง ($r=0.618$) และระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ด้านองค์กรชุมชนเข้มแข็งมีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลาง ($r=0.574$)

ตอนที่ 4 การพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการนำตัวพยากรณ์ทั้ง 8 ตัวมาทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได ซึ่งทำให้เกิดกลุ่มตัวพยากรณ์ หรือกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มของตัวพยากรณ์ หรือกลุ่มของปัจจัยดังกล่าว จัดอยู่ในรูปของสมการซึ่งเรียกว่า สมการถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตัวแปรพยากรณ์	b	SeB	B	t	Sig
Constant	0.985	0.175		5.632	0.000*
(X ₁) ด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง)	0.417	0.089	0.375	4.656	0.000*
(X ₂) ด้านเศรษฐกิจ	0.220	0.081	0.225	2.726	0.007*
(X ₇) ด้านการมีส่วนร่วม	0.179	0.082	0.176	2.173	0.031*
R = 0.738					
R ² = 0.544					
Adjusted R ² = 0.540					

หมายเหตุ * P ≤ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลกระทบเชิงเส้นตรงกับการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านในเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) พบว่า มีจำนวน 3 ตัว คือ ปัจจัยด้านสังคม (ชุมชนเข้มแข็ง) (X₁) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X₂) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X₇) มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 54.40 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.738

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$Y = 0.985 + 0.417X_1 + 0.220 X_2 + 0.179 X_7$$

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Z = 0.375ZX_1 + 0.225Z X_2 + 0.176ZX_7$$

4.3.2 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะการเสริมสร้างการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสนับสนุนปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจและการมีส่วนร่วม โดยใช้การสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้

4.3.2.1 ด้านเศรษฐกิจ

ซึ่งมีประเด็นการสนทนากลุ่มที่น่าสนใจ ดังนี้

“...ควรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอื่นเสริมการทำนา เช่น การปลูกพริก ปลูกผัก ทำไร่นาสวนผสมกันมากขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีรายได้เสริมในแต่ละฤดูกาล ...”

(คนที่ 1, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“... การส่งเสริมด้านอาชีพจะส่งผลให้การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจแบบตลาด และการเปลี่ยนไปสู่ความทันสมัยส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของคนในชุมชน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการประกอบอาชีพอื่นเสริมนอกจากการทำนา เช่นการทำสวนยาง การเลี้ยงปลา การปลูกพริก ปลูกผัก ทำปุ๋ยใช้เอง เพื่อลดค่าใช้จ่าย ตลอดถึงการทำงาน เป็นพ่อค้า นักธุรกิจ ข้าราชการ ช่างฝีมือ และนักการเมืองท้องถิ่น เป็นต้น ...”

(คนที่ 2, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...ลักษณะของการสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชผักต่าง ๆ เป็นการเคลื่อนไหวทางสังคม โดยได้ทันเห็นสภาพการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมในสังคมเกษตรกรรมการทำนาทำสวนไปแสวงหาความสำเร็จความก้าวหน้าในอาชีพอื่นมากขึ้น ...”

(คนที่ 3, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...ควรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอื่นเสริมการทำนา เช่น การปลูกพริก ปลูกผัก ทำไร่นาสวนผสมกันมากขึ้น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ...”

(คนที่ 4, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...ประชาชนต้องมีการใช้ระบบเศรษฐกิจพอเพียงและระบบเศรษฐกิจชุมชน เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาตำบล มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ การส่งเสริมรายได้มีการพัฒนาอาชีพหลัก เช่น การทำนา การทำไร่ นาสวนผสม การปลูกพริก ปลูกผัก เลี้ยงวัว เลี้ยงปลา กันมากขึ้น ลดการอพยพย้ายถิ่นฐานไปขายแรงงาน เกิดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ...”

(คนที่ 5, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

โดยสรุป ด้านเศรษฐกิจ ควรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอื่นเสริมการทำนา เช่น การปลูกพริก ปลูกผัก ทำไร่ นาสวนผสมกันมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากผลการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจแบบตลาด และการเปลี่ยนไปสู่ความทันสมัยส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของคนในชุมชน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการประกอบอาชีพอื่นเสริมนอกจากการทำนา เช่น การทำสวนยาง การเลี้ยงปลา การปลูกพริก ปลูกผัก ทำปุ๋ยใช้เอง เพื่อลดค่าใช้จ่าย ตลอดถึงการทำงาน เป็นพ่อค้า นักธุรกิจ ข้าราชการ ช่างฝีมือ และนักการเมืองท้องถิ่น เป็นต้น ลักษณะของการสร้างอาชีพเสริมอาชีพนี้เป็นการเคลื่อนไหวทางสังคม โดยได้ทันเห็นสภาพการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมในสังคมเกษตรกรรมการทำนาทำสวน ไปแสวงหาความสำเร็จความก้าวหน้าในอาชีพอื่นมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจแบบเงินสดได้เข้ามามีบทบาทแทนระบบเศรษฐกิจแบบการแลกเปลี่ยน ทำให้ชาวบ้านได้มีการติดต่อค้าขายโดยตรงกับพ่อค้าในตัวเมืองมากขึ้น จากสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้กลุ่มแกนนำและชาวบ้านในชุมชนตำบลธัญญาจำเป็นต้องทบทวนและการปรับวิธีการทำงาน โดยกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในปัจจุบันทั้งด้าน เศรษฐกิจและปัญหาความยากจน ปัญหาด้านสังคม ด้วยการใช้ระบบเศรษฐกิจพอเพียงและระบบเศรษฐกิจชุมชน เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาตำบล มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ การส่งเสริมรายได้มีการพัฒนาอาชีพหลัก เช่น การทำนา การทำไร่ นาสวนผสม การปลูกพริก ปลูกผัก เลี้ยงวัว เลี้ยงปลา กันมากขึ้น ลดการอพยพย้ายถิ่นฐานไปขายแรงงาน เกิดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยการการจัดทำแผนชุมชน การนำแผนสู่การปฏิบัติ ซึ่งผลที่ตามมาทำให้สามารถแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจได้ในระดับหนึ่งเพราะการได้อยู่ใกล้ชิดกันของคนในครอบครัวเกิดการรวมกลุ่มคนทำงานของคนในชุมชน (เวทีชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง วันที่ 4 พฤศจิกายน 2557)

4.3.2.2 ด้านสังคม

ซึ่งมีประเด็นการสนทนากลุ่มที่น่าสนใจ ดังนี้

“...ควรมีการการบริหารจัดการสวัสดิการการจัดการให้แก่ครัวเรือน กลุ่มองค์กรการเงิน การตลาด การจัดการความรู้ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่นกลุ่มแปรรูปพริก กลุ่มชานา กลุ่มปุ๋ย กลุ่มเมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มวิสาหกิจโรงสีชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในหมู่บ้าน ...”

(คนที่ 6, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในหมู่บ้านและมีการบริหารจัดการกองทุน โดยสมาชิกในกลุ่มเอง มีการจัดตั้งกลุ่มสวัสดิการในตำบลเช่น กลุ่มฌาปนกิจ มีศูนย์เรียนรู้ในตำบล ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการในพื้นที่ เทศบาลตำบลัญญา ...”

(คนที่ 7, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...การจัดสรรเป็นเงินค่าปันผล ค่าดำเนินงานของคณะกรรมการ และเงินสวัสดิการให้กับสมาชิก ตามสัดส่วนที่แตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นกับข้อตกลงของสมาชิกกลุ่มซึ่งระบุไว้ภายใต้ระเบียบการดำเนินงานของกลุ่มนั้น ๆ เช่น บางกลุ่มจ่ายเงินปันผล 50 เปอร์เซ็นต์ของกำไร เป็นค่าตอบแทนหรือดำเนินงานของคณะกรรมการ 20 เปอร์เซ็นต์ และเป็นเงินค่าสวัสดิการ 30 เปอร์เซ็นต์ ...”

(คนที่ 8, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...กรณีกลุ่มกองทุนหมู่บ้านได้ให้การสนับสนุนเงินทุนกองทุนละ 1 ล้านบาท และมีการเพิ่มวงเงินให้ในกรณีที่กลุ่ม มีความสามารถบริหารเงินผ่านหลักเกณฑ์การประเมินจากหน่วยงานราชการที่เล็งซึ่งส่วนใหญ่เป็นพัฒนาชุมชน บางกลุ่มมีการให้สมาชิกออมเงินเพิ่มเติมทางด้านคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่การบริหารกองทุน ...”

(คนที่ 9, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

โดยสรุป ด้านสังคม ควรมีการการบริหารจัดการสวัสดิการการจัดการให้แก่ครัวเรือน กลุ่มองค์กรการเงิน การตลาด การจัดการความรู้ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่นกลุ่มแปรรูปพริก กลุ่มชานา กลุ่มปุ๋ย กลุ่มเมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มวิสาหกิจ โรงสีชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

ในทุกหมู่บ้านและมีการบริหารจัดการกองทุนโดยสมาชิกในกลุ่มเอง มีการจัดตั้งกลุ่มสวัสดิการในตำบลเช่น กลุ่มฌาปนกิจ มีศูนย์เรียนรู้ในตำบล ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการในพื้นที่เทศบาลตำบลัญญา การดำเนินงานของกลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการ โดยภาพรวม มีเป้าหมายเพื่อการออมเงิน หรือการสะสมทุนของสมาชิก หากผลของการดำเนินกิจกรรมเกิดผลกำไร ทางกลุ่มมีการจัดสรรเป็นเงินค่าปันผล ค่าดำเนินงานของคณะกรรมการ และเงินสวัสดิการให้กับสมาชิก ตามสัดส่วนที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นกับข้อตกลงของสมาชิกกลุ่มซึ่งระบุไว้ภายใต้ระเบียบการดำเนินงานของกลุ่มนั้น ๆ เช่น บางกลุ่มจ่ายปันผล 50 เปอร์เซ็นต์ของกำไร เป็นค่าตอบแทนหรือดำเนินงานของคณะกรรมการ 20 เปอร์เซ็นต์ ปันเงินค่าสวัสดิการ 30 เปอร์เซ็นต์ทางด้านเงินทุนที่สมาชิกสะสมหรือฝากไว้ทางกลุ่มนำไปบริหารจัดการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นกับทักษะและประสบการณ์ของกลุ่มนั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเป็นการให้สมาชิกกู้ยืม ใช้จ่าย และนำมาชำระคืนเป็นรายเดือนทั้งด้านเงินต้น ดอกเบี้ยรายเดือนพร้อมการสะสมฝากเงินรายเดือนที่สมาชิกกำหนดไว้ในกรณีกลุ่มกองทุนหมู่บ้านได้ให้การสนับสนุนเงินกองทุนละ 1 ล้านบาท และมีการเพิ่มวงเงินไว้ในกรณีที่กลุ่มมีความสามารถบริหารเงินผ่านหลักเกณฑ์การประเมินจากหน่วยงานราชการที่เลี้ยงซึ่งส่วนใหญ่เป็นพัฒนาชุมชน บางกลุ่มมีการให้สมาชิกออมเงินเพิ่มเติมทางด้านคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่การบริหารกองทุน พบว่า ส่วนใหญ่ได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกกลุ่ม คณะกรรมการมีอายุหรือวาระของการดำรงตำแหน่ง ทั้งนี้ ขึ้นกับระเบียบการของกลุ่มนั้น ๆว่าจะให้ดำรงตำแหน่งคราวละกี่ปี เช่นอาจเป็น 2 ปี หรือ 4 ปี หรือตลอดไป (ซึ่งมีอยู่น้อยมาก) ทางสมาชิกของกลุ่มองค์กรซึ่งส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลัญญา เป็นระดับสมาชิกในหมู่บ้าน มีการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กร หากมีค่าสมัครก็จะเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดซื้อจัดหาด้านสมุดการออมของสมาชิกหรือการสะสมเงินหรือสะสมหุ้น ซึ่ง แต่ละกลุ่มจะกำหนดให้สมาชิกถือหุ้นแตกต่างกันไป อย่างเช่น 30 บาทต่อเดือน หรือ 50 บาทต่อเดือนหรือ 100บาทต่อเดือน ทางด้านการจัดสวัสดิการกลุ่มในพื้นที่ที่มีการจัดสวัสดิการตามกำลังของเงินกองทุนสวัสดิการที่มีอยู่ ซึ่งประเภทการจัดสวัสดิการมีวิธีการจัดที่หลากหลาย อย่าง เช่น ค่ารักษาพยาบาลโดยสมาชิกกลุ่มนำไปเสร็จค่ารักษาพยาบาลมาเบิกกับกลุ่มที่ตนสังกัด มากน้อยแค่ไหน ขึ้นกับระเบียบของกลุ่มนั้น ๆ สมาชิกถึงแก่กรรมมอบเงินให้กับสามีหรือภรรยาของผู้เสียชีวิต โดยมีตัวแทนนำไปมอบให้ในงานศพ พร้อมการเป็นเจ้าภาพสวดศพไปด้วย และอื่น ๆ

4.3.2.3 ด้านการมีส่วนร่วม

ซึ่งมีประเด็นการสนทนากลุ่มที่น่าสนใจ ดังนี้

“... มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในครัวเรือน โดยมีภาคีเครือข่ายเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กาฬสินธุ์ ได้เข้ามาสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน การทำแผนชุมชน การพัฒนากลุ่ม อาชีพ ร้านค้าชุมชน กลุ่มทอผ้า...”

(คนที่ 1, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“... ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อทำแผนชุมชน ทำแผนพัฒนาเกษตรกร เป็นแผนแม่บทชุมชน แผนพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน พัฒนาคน สร้างการเรียนรู้และการจัดการความรู้ ทำให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของตำบล อันประกอบด้วย แผนการพัฒนาตนเอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพ แผนการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนบริหารจัดการ แผนสังคมและวัฒนธรรม จนทำให้เกิด รูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่ ...”

(คนที่ 2, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...การร่วมกันวางแผนจัดทำฐานข้อมูลชุมชน โดยใช้ระบบสารสนเทศทาง ภูมิศาสตร์ (GIS) การนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดค่า วางจุดที่ตั้ง อาณาเขต ด้านการเกษตร การทำ นา โรงสีข้าว วางผังตำบล ระบบสาธารณสุขป.โลก ถนน ไฟฟ้าท่อระบายน้ำ บทบาทของภาคีที่ เกี่ยวข้อง หรือคนนอกชุมชนในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการเรียนรู้เพื่อการ พัฒนาอาชีพ ของชุมชน ดังกล่าว ...”

(คนที่ 3, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...มีการสร้างการเรียนรู้และการจัดการความรู้ ทำให้ชุมชนสามารถ ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของตำบล อันประกอบด้วย แผนการพัฒนาตนเอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และกลุ่มอาชีพ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนบริหารจัดการ แผนสังคม และวัฒนธรรม จนทำให้เกิดรูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่ ด้วยการสนับสนุนของสถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน (พอช.) และศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลตำบลคำบลัญญา ...”

(คนที่ 4, สนทนากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

“...การจัดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อทำแผนชุมชน ทำแผนพัฒนาเกษตรกร เป็นแผนแม่บทชุมชน แผนพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน พัฒนาคน สร้างการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ ทำให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของตำบล อันประกอบด้วย แผนการพัฒนาตนเอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แผนบริหารจัดการ แผนสังคมและวัฒนธรรม จนทำให้เกิดรูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่ ด้วยการสนับสนุนของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลตำบลชัยภูมิร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลชุมชน ...”

(คนที่ 5, สทนทากลุ่ม, 4 พฤศจิกายน 2557)

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับด้านการมีส่วนร่วมประชาชนเห็นควรให้มีการสร้างเครือข่ายครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียงมีการจัดการความสัมพันธ์ในชุมชนให้เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ระหว่างครัวเรือน กับครัวเรือน มีการจัดการความสัมพันธ์ด้วยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในครัวเรือน โดยมีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้เข้ามาสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน การทำแผนชุมชน การพัฒนากลุ่มอาชีพ ร้านค้าชุมชน กลุ่มทอผ้า เพื่อช่วยเหลือสมาชิกและคนในหมู่บ้าน สร้างการเรียนรู้เรื่องการจัดทำการพัฒนาการเรียนรู้ของเครือข่ายครัวเรือนเทศบาลตำบลชัยภูมิ การจัดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อทำแผนชุมชน ทำแผนพัฒนาเกษตรกร เป็นแผนแม่บทชุมชน แผนพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน พัฒนาคน สร้างการเรียนรู้และการจัดการความรู้ ทำให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของตำบล อันประกอบด้วย แผนการพัฒนาตนเอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนบริหารจัดการ แผนสังคมและวัฒนธรรม จนทำให้เกิดรูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่ ด้วยการสนับสนุนของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลตำบลชัยภูมิร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลชุมชน โดยใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) การนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดค่า วางจุดที่ตั้ง อาณาเขต ด้านการเกษตร การทำนา โรงสีข้าว วางผังตำบล ระบบสาธารณสุขโลก ถนน ไฟฟ้าท่อระบายน้ำ บทบาทของภาคีที่เกี่ยวข้อง หรือคนนอกชุมชนในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพของชุมชน ดังกล่าว การทำหน้าที่ผู้เชื่อมประสานให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ไป

คู่กระบวนการพัฒนา เป็นผู้เชื่อมประสานให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดในชุมชนประสานให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้และเครือข่ายชุมชน โดยสรุป ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างการเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านเศรษฐกิจ ควรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอื่นเสริมการทำนา เช่น การปลูกพริก ปลูกผัก ทำไร่นาสวนผสมกันมากขึ้น ด้านสังคม ควรมีการบริหารจัดการสวัสดิการการจัดการให้แก่ครัวเรือน กลุ่มองค์กรการเงิน การตลาด การจัดการความรู้ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น กลุ่มแปรรูปพริก กลุ่มชาวนา กลุ่มปู้ย กลุ่มเมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มวิสาหกิจโรงสีชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในทุกหมู่บ้านและมีการบริหารจัดการกองทุนโดยสมาชิกในกลุ่มเอง มีการจัดตั้งกลุ่มสวัสดิการในตำบล และด้านการมีส่วนร่วม ควรให้มีการสร้างเครือข่ายครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียงมีการจัดการความสัมพันธ์ ในชุมชนให้เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ระหว่างครัวเรือน กับครัวเรือน มีการจัดความสัมพันธ์ด้วยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในครัวเรือน โดยมีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้